POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI.

Štev. 31. V Ljubljani, 19. avgusta 1920. Leto LX.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Glasilo Udruženja Jugoslov. Učiteljstva. — Poverjeništvo Ljubljana.

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati samo na naslov:
Uredništvo Učiteljskega Tovariša v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.
Rokopisov ne vračamo.
Vse pošiljatve je pošiljati franko.

Učiteljski Tovariš izhaja vsak četrtek pop. Ako je ta dan praznik, izide list dan pozneje.
Vse leto velja . . 40·— K
pol leta . . . . 20·— „
četrt leta . . . . 10·— „
posamezna številka po 80 vin.

Za oznanila je plačati od enostolpne petit-vrste,
če se tiska enkrat . . 90 vin.
„ „ „ dvakrat . . 80 „
„ „ „ trikrat . . 50 „
za nadaljnja uvrščenja od petit-vrste po 40 vin.
Oznanila sprejema Učiteljska tiskarna.

Za reklamne notice, pojasnila, poslana, razpise služb je plačati po 60 vin. za vsako petit-vrsto. Priloge stanejo poleg poštnine še 45 K.

Telefon uredništva štev. 312.

Članstvo Zaveze jugoslovanskega učiteljstva ima s članarino tudi že plačano naročnino, torej ni treba članstvu naročnine posebe plačevati.

Naročnino, reklamacije, t. j. vse administrativne stvari, je pošiljati samo na naslov:
Upravništvo Učiteljsk. Tovariša v Ljubljani, Mestni trg št. 17/III.
Poštni čekovni urad št. 11.197.
Reklamacije so proste poštnine.

Vzpored Zavezinega delegacijskega zborovanja.

V zmislu sklepa upravnega odbora Zaveze se sklicuje Zavezina delegacija na zborovanje na 27. in 28. dan meseca avgusta 1920 v Maribor.

Zborovanje se vrši po nastopnem vzporedu:

Dne 27. avgusta:

I. Ob pol 10. uri dopoldne seja upravnega odbora z odseki v posvetovalnici deške meščanske šole.

Dnevni red:

1. Izročitev došlih predlogov, nasvetov in resolucij odsekom.
2. Skupno posvetovanje upravnega odbora z odseki.

II. Takoj po skupni seji se začno posvetovanja v odsekih in se vrše ves dan v pisarnah in posvetovalnicah I. in IV. deške ljudske šole.

III. Ob 18. skupna seja upravnega odbora z odseki v posvetovalnici deške meščanske šole.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju Zaveze od zadnjega delegacijskega zborovanja.
2. Poročilo odsekov o svojih sklepih.
3. Predlogi in nasveti.

Dne 28. avgusta:

I. Ob pol 10. uri dopoldne delegacijsko zborovanje v veliki dvorani »Narodnega doma« do 12. ure in se nadaljuje ob pol 14. uri.

Dnevni red:

1. Nagovor predsednika.
2. Tajnikovo poročilo o delovanju Zaveze od 6. septembra 1919.
3. Poročila o računskih zaključkih.
4. Poročilo računskih preglednikov.
5. Proračun za leto 1921.
6. Mariborsko - Velikovške resolucije. Poročevalec Anton Hren, nadučitelj v Studencih pri Mariboru.
7. Javna kvalifikacija. Poročevalec Ivan Bezeljak, nadučitelj v Žalni.
8. Pasivna volilna pravica učiteljstva. Poročevalec Josip Lapaine, nadučitelj v Cerkljah pri Kranju.
9. Vprašanje nadzornikov: a) Kdo nadzoruje? b) Kdo imenuje nadzornike? c) Vpliv organizacije na imenovanje. Poročevalec Dragotin Humek, ravnatelj meščanske šole v Mariboru.
10. Naše zahteve glede zboljšanja gmotnega položaja:
a) zvišanje draginjskih doklad:
b) regulacija plač meščanskošolskega in strokovnega učiteljstva:
c) ureditev prejemkov upokojenega učiteljstva:
č) uvrstitev učiteljstva v uradniško pragmatiko v eno kategorijo, ki mu pritiče po kvalifikaciji.

Poročevalci za posamezne točke se določijo pozneje.

11. Vprašanje ženskega učiteljišča v Mariboru. Poročevalec L. Jelenc, ravnatelj meščanske šole v Ljubljani.
12. Poročila odsekov: a) Stanovsko-političnega: b) gospodarskega: c) časnikarskega in književnega: č) pedagoško-didaktičnega odseka; d) likvidacijskega odbora.
13. Volitev v zmislu pravil »Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva v Beogradu«, in sicer: volitev v ožji sosvet in nadzorstvo »Poverjeništva Ljubljana« (oddelek VI. B. §§ 15., 16., 17. in 18. ter oddelek X. § 33
14. Dopolnilne volitve v odseke.
15. Predlogi in nasveti.

II. Takoj po delegacijskem zborovanju se snide na I. seji širji sosvet »Poverjeništva Ljubljana« z nastopnim dnevnim redom:

1. Konstituiranje ožjega odbora:
2. imenovanje glavnega urednika pokrajinskega glasila in imenovanje strokovnega tajnika: (§ 24. pravil U. J. U.).
3. predlogi in nasveti.

Dne 30. avgusta:

Izlet v Falo in Ruše. Izlet priredi Učiteljsko društvo za Mariborski šolski okraj. Odhod iz Maribora ob 6. uri 30 minut zjutraj. Ogledovanje elektrarne v Fali.

Odtod gredo udeleženci peš v Ruše, kjer si ogledajo tvornico.

Vodstvo Zaveze:

Predsednik:
L. Jelenc.

Tajnik: **Vilibald Rus.** Blagajnik: **Fran Luznar.**

Pravila Udruženja Jugosl. Učiteljstva — U. J. U.*

(Sprejeta na kongresu v Beogradu, dne 8. julija 1920.)

I. Ime i sedište.

§ 1.

Učiteljstvo Kraljevine Srba-Hrvata-Slovenaca organizuje se u jedinstveno društvo: **»Udruženje jugoslovenskog učiteljstva« (UJU).** Sedište mu je u Beogradu.

II. Svrha.

§ 2.

Svrha je Udruženju:

Ujedinjenje sila sveukupnog jugoslovenskog učiteljstva na osnovi državljanske a jamstvom političke i verske slobode, za gajenje duševnih sposobnosti, materijalnih prilika, kao i unapredjenje i odbranu morainih i pravnih odnosa članova, te kulturnih interesa naroda na podlozi jednakopravnosti, socijalne pravičnosti i demokratizma.

III. Sredstva.

§ 3.

Sredstva su za postignuće svrhe ova:

1. redovite i vanredne skupštine;
2. staleško-politički i pedagoško naučni spist;
3. drugarske veze sa sloveskim učiteljstvom izvan domovine i sa učiteljskim udruženjima drugih naroda;
4. izobražavanje članova obzirom na staleške i stručne potrebe;
5. osnivanje i pomaganje ustanova i društava skladnih sa svrhom udruženja;
6. osobno i pismeno posredovanje kod oblasti i korporacija;
7. redovni i vanredni prilozi članova, darovi, zaveštanja i potpore.

IV. Ustrojstvo.

§ 4.

Osnova su Udruženja kotarska ili okružna učiteljska društva, koja se upravljaju po pravilima sastavljenim prema ovim pravilima.

§ 5.

a) U središtima pokrajinskih oblasti ustrojavaju se Poverenništva kotarskih ili okružnih učiteljskih društava kao posrednici izmedju njih i središne uprave Udruženja.
b) Poverenništva su izvršujući organi zaključaka i naredjenja Skupština i Glavnog Odbora Udruženja.
c) Glavna im uloga proishodi iz članka III. (sredstva) a područje delovanja jednako je opsegu pokrajinske školske oblasti.

§ 6.

Glavni Odbor Udruženja i Poverenništva izvršuju svoje poslove u uredima, koji se nazivaju stručna tajništva.

V. Članstvo.

§ 7.

Članovi su udruženja kotarska (okružna) učiteljska društva; članovi ovih su članovi Udruženja.

§ 8.

Kotarsko učiteljsko društvo prijavi svoj pristup u Udruženje putem pokrajinskog Poverenništva, tim što predloži Glavnom Odboru svoja pravila.

§ 9.

Kotarsko učiteljsko društvo istupa iz Udruženja:

a) ako to samo najavi,
b) ako ne vrši po pravilniku i poslovnom redu svoje dužnosti.

VI. Uprava.

§ 10.

Udruženjem upravljaju:

a) Glavni Odbor,
b) Poverenništva.

A.

§ 11.

Glavni odbor je:

a) Izvršni, a čine ga: predsednik, dva podpredsednika, glavni tajnik, glavni blagajnik, dva urednika učiteljskih listova i dva odbornika.
b) Upravni Odbor čine pored ovih još i 15 odbornika i svi poverenici sa svojim tajnicima.

§ 12.

Svaki član Glavnog Odbora ima zamenika.

B.

§ 13.

Poverenništvo vodi poverenik s pokrajinskim savetom, koji je uži i širi.

§ 14.

U užem su: Poverenik, stručni tajnik, blagajnik, dva odbornika i glavni urednik pokrajinskog glasila.

§ 15.

U širem su savetu osim užega i svi predsednici kotarskih društava.

§ 16.

Svaki član saveta ima i svog zamenika.

VII. Skupštine i sastanci.

§ 17.

Svake se godine sastaju: Glavni Odbor, svi širi saveti i odaslanici pokrajinskih skupština na Glavnom Skupštinskom Udruženju. Dan, mesto i dnevni red odreljuje Glavni Odbor.

§ 18.

Na isti se način svake godine sastaje i pokrajinska skupština, koja se sastoji iz pokrajinskog širega saveta i odaslanika kotarskih društava. Dan, mesto i dnevni red odredjuje pokrajinski širi savet.

§ 19.

Kongres sviju članova Udruženja sastaje se kad god to prilike zatraže, a po pravilu svake treće godine. Dan, mesto i dnevni red odredjuje Glavna Skupština.

§ 20.

Sastanci kotarskih učiteljskih društava vrše se prema njihovim pravilnicima.

§ 21.

Na Glavnoj Skupštini i na svima sednicama upravnih odbora imaju pristupa i ostali članovi Udruženja, ali bez prava rešavanja.

VIII. Delokrug.

§ 22.

U delokrug Glavnog Odbora (izvršnoga i upravnoga) spada:

a) Upravljanje i izvršenje svih poslova navedenih u članu III. te i § 11. do 17.
b) Sastavljanje izveštaja o delovanju Poverenništva i kotarskih učiteljskih društava za svaku poslovnu godinu. Izveštaj se štampa u Letopisu.
c) Sastav proračuna i poslovnog reda za Poverenništva, Glavni Odbor, Skupštine, Kongrese i Časne Sudove, koji se predlažu Glavnoj Skupštini.
d) Imenovanje glavnog urednika glasila Udruženja.
e) Imenovanje stručnog tajnika za obavljanje kancelarijskih poslova.

§ 23.

Delokrug pokrajinskih saveta odredjuje § 5, tačka b. i c., suviše imenovanje urednika pokrajinskog glasila i stručnog tajnika te upravljanje pokretnom i nepokretnom imovinom dosadanjih pokrajinskih organizacija.

§ 24.

Delokrug pokrajinskih i glavnih skupština te Kongresa izražen je u članu II. i III. ovih pravila.

Po § 17. i 18. skupštine odobravaju račune, proračune i poslovnike. Za skupštine i Kongrese pripravljaju gradivo odseci (kao na pr. književni, pedagoški, finansijski itd) bilo po vlastitoj inicijativi, bilo po predlogu članova. — Potanje o odsecima objašnjava poslovni red.

§ 25.

Delokrug kotarskih učiteljskih društava odredjuju njihova pravila.

IX. Izbori.

§ 26.

Izbor Uprave, Nadzornog Odbora i Časnog Suda Udruženju vrši Glavna Skupština većinom glasova za tri godine. Naknadni izbori vrše se svake godine.

§ 27.

Izbor Uprave, Nadzornog Odbora, Časnog Suda, Poverenništva te izbor odaslanika za Glavnu Skupštinu vrši pokrajinska skupština većinom glasova za doba od tri godine.

§ 28.

Izbori se obavljaju tajno (listovima).

X. Članarina.

§ 29.

Članarinu odredjuju Glavna Skupština na podlozi proračuna kotarskih učiteljskih društava, pokrajinskog Poverenništva i Glavnog Odbora.

§ 30.

Glavna Skupština odlučuje u kojoj se razmeri deli članarina izmedju kotarskih društava, pokrajinskih Poverenništva i Uprave Udruženja za pokriće njihovih troškova.

§ 31.

Članovi, koji uplaćuju redovito svoju članarinu, primaju besplatno središnje i pokrajinske glasilo.

XI. Nadzorni odbor.

§ 32.

Nadzorni Odbori pregledaju račune i gospodarsko poslovanje. Nadzorni odbor Udruženja ima 5 članova, pokrajinskih saveta 3 člana. Potanje uredjuje poslovni red.

XII. Časni sudovi.

§ 33.

Za rešavanje eventualnih sporova izmedju organizovanih drugova i učiteljskih društava uredjuju se časni sudovi uz Upravu Udruženja, Poverenništva i kotarskih društava prema posebnom poslovnom redu.

* § 5 toč. b, § 11 toč. b in § 26 so popravljeni ozir. dopolnjeni po »Narodni Prosveti« št. 67 z dne 14 avgusta 1920.